

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE, za obdobje 2. 4. 2020

Število objav: 12

Internet: 11

Tisk: 1

Spremljane teme:

Inženirska ...: 0

Inženirska ...: 1

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 0

Zakon ... načrtovanju: 0

Zakon ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih ...: 0

Gradbeništvo, graditev: 11

Inženirski dan: 1

Internet	Naslov	Dela na cestah v času novega koronavirusa		
Zaporedna št. 1	Medij	24ur.com, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 1. 4. 2020		
Stran v zbirki: 5	Avtor	Marko Gregorc		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...opravljajo nujna vzdrževalna dela. Medtem si infrastrukturni minister Vrtovec tega želi tudi za večje gradbene projekte, ker da bi tako preprečili krizo v gradbeništvo . Z manjšimi zapleti tečeta največja infrastrukturna projekta, drugi tir in druga karavanška cev. Se pa zato zapleta pri manjših projektih zaradi omejenega...			

Internet	Naslov	V Avstriji največ brezposelnih od leta 1946		
Zaporedna št. 2	Medij	Zurnal24.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 1. 4. 2020		
Stran v zbirki: 9	Avtor	T. S.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...prizadeli gastronomijo in turizem, kjer je v primerjavi z lanskim marcem kar 145 odstotkov več brezposelnih (102.679 brezposelnih), procentualno sledi gradbeništvo (95 odstotkov brezposelnih več) ter prevozništvu in skladiščenje (84 odstotkov brezposelnih več). Še posebej hudo je v zvezni deželi Tirolski, ki velja...			

Internet	Naslov	Cene nepremičnin nespremenjene, najemnine se nižajo		
Zaporedna št. 3	Medij	Vecer.com, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 1. 4. 2020		
Stran v zbirki: 14	Avtor	Sanja Verovnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...temveč gre izključno za zdravstveni problem. Tokrat se je ustavil svet. Ponovni zagon bo takšen, kot da se ni nič zgodilo," napoveduje Lajh. Opozori, da se gradbeništvo ni ustavilo: "Vsa nova stanovanja v gradnji so praktično prodana in rezervacije tečejo že za naslednje stavbe, ki se še niti niso začele graditi. Tudi...			

Internet	Naslov	Brez gradbenih dovoljenj bo hitro zmanjkalo dela		
Zaporedna št. 4	Medij	Dnevnik.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 1. 4. 2020		
Stran v zbirki: 17	Avtor	Peter Pahor		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...anomalije ne bodo odpravili, lahko o hitrem zagonu gradbenega sektorja po epidemiji le sanjamo. GRADBENIŠTVO Peter Pahor 1. april 2020 1. april 2020 7:30 Če bodo postopki za pridobitev gradbenih dovoljenj stali predolgo, si bo gradbeništvo opomoglo z veliko zamudo. (Foto: Luka Cjuha) Minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec je...			

Internet	Naslov	Cene nepremičnin nespremenjene, najemnine se nižajo		
Zaporedna št. 5	Medij	Vecerkoroska.com, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 1. 4. 2020		
Stran v zbirki: 19	Avtor	Sanja Verovnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...temveč gre izključno za zdravstveni problem. Tokrat se je ustavil svet. Ponovni zagon bo takšen, kot da se ni nič zgodilo," napoveduje Lajh. Opozori, da se gradbeništvo ni ustavilo: "Vsa nova stanovanja v gradnji so praktično prodana in rezervacije tečejo že za naslednje stavbe, ki se še niti niso začele graditi. Tudi...			

Tisk	Naslov	Pregled TEDNA		
Zaporedna št. 6	Medij	Celjan, Slovenija	Stran: 5	Površina: 209 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 1. 4. 2020		
Stran v zbirki: 20	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Pregled TEDNA Javno podjetje Simbio, ki upravlja tudi celjsko tržnico, je Celjanom sporočilo, da IBHPPH tržnica ostaja odprta, in povabilo kmete, da mm svoje izdelke ponudijo na tržnici, seveda ob upoštevanju ukrepov. O V Cinkarni Celje so za svoje zaposlene, ki so najbolj izpostavljeni osebnim			

Internet	Naslov	Včeraj pričetek četrte faze izgradnje krožišča Glazija		
Zaporedna št. 7	Medij	Celjskiglasnik.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 1. 4. 2020		
Stran v zbirki: 22	Avtor	M. I.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Včeraj je Mestna občina Celje kljub dejstvo, da se gradbeništvo zaradi koronavirusa sooča s pomanjkanjem delavcev ter slabšo oskrbo z gradbenim materialom po enotedenski prekinitvi znova odprla gradbišče ba Ljubljanski...			

Internet	Naslov	Cene nepremičnin nespremenjene, najemnine se nižajo		
Zaporedna št. 8	Medij	Seniorji.info, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 1. 4. 2020		
Stran v zbirki: 26	Avtor	Sanja Verovnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...temveč gre izključno za zdravstveni problem. Tokrat se je ustavil svet. Ponovni zagon bo takšen, kot da se ni nič zgodilo," napoveduje Lajh. Opozori, da se gradbeništvo ni ustavilo: "Vsa nova stanovanja v gradnji so praktično prodana in rezervacije tečejo že za naslednje stavbe, ki se še niti niso začele graditi. Tudi...			

Internet	Naslov	Slovenija: Gospodarsko razpoloženje marca strmo padlo		
Zaporedna št. 9	Medij	Instore.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 1. 4. 2020		
Stran v zbirki: 27	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...točke), v trgovini na drobno (za 1,3 odstotne točke) in kazalnik zaupanja med potrošniki (ta je bil nižji za 0,6 odstotne točke). Kazalnik zaupanja v gradbeništvo ni imel vpliva na gospodarsko klimo. Gospodarsko razpoloženje na letni ravni nižjeGlede na marec 2019 je bil kazalnik gospodarske klime v marcu 2020 za...			

Internet	Naslov	SLOVENSKI INŽENIRSKI DAN		
Zaporedna št. 10	Medij	Mineral-revija.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 1. 4. 2020		
Stran v zbirki: 29	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Inženirski dan		
Povzetek	...SLOVENSKI INŽENIRSKI DAN je potekal v Cankarjevem domu kjer se je zbralo več kot tisoč pooblaščenih inženirjev . Datum 4. marec 2020, je tudi svetovni dan inženirjev. »Inženirji...			

Internet	Naslov	Mineralka: »Škoda bo zagotovo nastala, vprašanje pa je, kolikšna«		
Zaporedna št. 11	Medij	Notranjskoprimorske.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 1. 4. 2020		
Stran v zbirki: 31	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...podjetje Mineralka iz Cerknice, na tuje trge proda kar 99 odstotkov svoje proizvodnje. Izdelujejo negorljive plošče in negorljive polizdelke za ladje, gradbeništvo, avtomobilsko in drugo industrijo. Podjetje z okrog 90 zaposlenimi in letnimi prihodki v višini nekaj manj kot 19 milijonov evrov se je v razmerah epidemije...			

Internet	Naslov	Odgovori podjetij: kako delodajalci ščitijo ogrožene zaposlene pred okužbo s koronavirusom		
Zaporedna št. 12	Medij	Podcrto.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 1. 4. 2020		
Stran v zbirki: 37	Avtor	Boštic Anže Voh		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Zaposlene z zdravstvenimi težavami po odgovorih podjetij sodeč bolj ščitijo državna kot zasebna podjetja. Proizvodnja in gradbeništvo lahko postaneta novi žarišči okužb. Okužba z novim koronavirusom je zelo nevarna predvsem za starejše in tiste s pridruženimi zdravstvenimi težavami....			

Dela na cestah v času novega koronavirusa

Ljubljana, 01.04.2020, 19:34 | Posodobljeno pred 3 urami

AVTOR
Marko Gregorc

Ker je prometa na cestah zelo malo, je lepo videti, da ta čas izkoriščajo delavci Darsa, ki intenzivno opravljajo nujna vzdrževalna dela. Medtem si infrastruktorni minister Vrtovec tega želi tudi za večje gradbene projekte, ker da bi tako preprečili krizo v **gradbeništvu. Z manjšimi zapleti tečeta največja infrastrukturna projekta, drugi tir in druga karavanška cev. Se pa zato zapleta pri manjših projektih zaradi omejenega dela upravnih enot.**

V Avstriji največ brezposelnih od leta 1946

AVTOR **T. S.**

Kljub prizadevanjem avstrijske vlade za ublažitev dramatičnega gospodarskega padca, je število brezposelnih v le treh tednih strmo naraslo.

Novi koronavirus je avstrijsko gospodarstvo hudo prizadel. Kljub prizadevanjem vlade in več milijardnega paketa finančne pomoči je število brezposelnih od 16. marca naraslo za več kot 50 odstotkov. Februarja so se Avstrijci veselili še rekordno nizkega števila brezposelnih (manj kot 400.000 brezposelnih), sedaj se je število dramatično povzpelo na 562.522. V dveh tednih in pol je bilo tako 193.543 brezposelnih več.

V Avstriji je potrjenih 10.418 okužb z novim koronavirusom . Ob 10. uri je bilo hospitaliziranih 1.071 bolnikov, med njimi jih 215 potrebuje intenzivno nego. Ozdravelo je 1.435 oseb, umrlo jih je 146.

Največ brezposelnih v gastronomiji in turizmu

Zaradi ukrepov proti širjenju covid-19 so v Avstriji 16. marca zaprli večino trgovin, vse restavracije in prepovedali mnoge storitve. Ukrepi so najbolj prizadeli gastronomijo in turizem, kjer je v primerjavi z lanskim marcem kar 145 odstotkov več

brezposelnih (102.679 brezposelnih), procentualno sledi **gradbeništvo** (95 odstotkov brezposelnih več) ter prevoznišvo in skladiščenje (84 odstotkov brezposelnih več).

PROFIMEDIA

Še posebej hudo je v zvezni deželi Tirolski, ki velja za največje žarišče okužb s covid-19. V primerjavi z lanskim marcem je brezposelnih kar za 174 odstotkov več, najmanj so ukrepi

prizadeli Dunaj, kjer je brezposelnih v primerjavi z lanskim marcem 31 odstotkov več.

Brezposelnost bo še naraščala, prostih delovnih mest skorajda ni

Član odbora AMS, avstrijskega zavoda za zaposlovanje, Johannes Kopf predvideva, da bo brezposelnost v naslednjih tednih še naraščala, poroča avstrijski ORF. Vpliva na avstrijski proračun ni mogoče oceniti. *"Prej kot se bodo sprostili ukrepi, prej bo število brezposelnih začelo padati,"* opozarja Kopf.

Cene nepremičnin nespremenjene, najemnine se nižajo

Kljub živahnemu gradbenemu dogajanju v Mariboru in novim nepremičninam na trgu se je povpraševanje v času krize pričakovano zmanjšalo. ANDREJ PETELINŠEK

Sanja Verovnik

01.04.2020, 06.15

Koronavirus vpliva tudi na poslovanje nepremičninskih agencij, kjer pravijo, da novih transakcij ni, kupci pa čakajo, kako bo trenutno stanje vplivalo na cene nepremičnin in kreditiranje bank.

Odlok o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom, izvzete so nujne prodajalne in storitve, prepoveduje tudi opravljanje nepremičninskega posredovanja. Nekateri nepremičninski posredniki so aktivnosti povsem ustavili, spet drugi poskušajo rešiti, kar se v danih razmerah da - s poslovanjem na daljavo, preko spleta, telefona ... A tu gre predvsem za posle, ki so bili sklenjeni že pred krizo in jih je treba danes dokončati, pojasni **Branko Potočnik** iz agencije Insa nepremičnine. "Novih poslov praktično ni. Razloga za to pa sta dva," pravi Potočnik. "Stranke si morajo nepremičnine dobro ogledati, preden se odločijo za nakup. Ogledov praktično ni, zato tudi ni odločitev za nove nakupe." Kot drugi razlog pa navede negotovo splošno gospodarsko stanje v državi. "Nihče ne ve, kako dolgo bodo veljali posebni ukrepi in v kakšnem stanju bo gospodarstvo, ko bo ta kriza končana."

Na drugi strani so tudi stranke, ki nameravajo kupiti nepremičnino, zaradi nastalega položaja postale previdne, opozarja **Ksenija Brence** iz nepremičninske agencije Dodoma. "Ne vedo točno, kaj jih čaka, koliko časa bo epidemija trajala in kako bo vplivala na gospodarstvo, posledično tudi na kreditiranje. Večina se je zato odločila, da z nakupom nekoliko počaka, hkrati pa se tudi ne izpostavlja mogočim okužbam z virusom," pravi Brencetova.

Vse je odvisno od trajanja epidemije

Pri nepremičninski agenciji Galea nepremičnine vsi agenti delajo od doma in so po telefonu in družbenih omrežjih v stiku s svojimi strankami. Za zdaj padca cen lastnica agencije **Mojca Žižek Mesarec** ne pričakuje, seveda pa je vse odvisno od tega, kako dolgo bo trajala epidemija koronavirusa in s tem omejitve.

"Nepremičninske agencije v teh dneh trgujejo bistveno manj"

"Vsi čakamo, da se razmere izboljšajo," pravi **Boris Lajh**, direktor nepremičninske agencije Century 21 Maribor City. "S takšno situacijo se še nismo srečali, zato tudi ni mogoče napovedati, kaj se utegne zgoditi s cenami in prodajo nepremičnin. Kriza ima svetovne razsežnosti, in če bo imela posledice kot finančna kriza pred desetimi leti, bodo cene padle in posledično v kratkem času zelo narasle. Vendar v ta scenarij ne verjamem. Tokratna kriza ni povezana s politično in finančno nesmiselnostjo, temveč gre izključno za zdravstveni problem. Tokrat se je ustavil svet. Ponovni zagon bo takšen, kot da se ni nič zgodilo," napoveduje Lajh. Opozori, da se **gradbeništvo** ni ustavilo: "Vsa nova stanovanja v gradnji so praktično prodana in rezervacije tečejo že

za naslednje stavbe, ki se še niti niso začele graditi. Tudi banke niso ustavile dotoka kapitala investitorjem v **gradbeništvu**, prav tako tudi ne bodo ustavile kreditiranja prebivalstva."

Spremembe za najemniški trg

Se pa spremembe že dogajajo na trgu najemniških stanovanj. Popolna ustavitev javnega življenja in s tem tudi potovanje se je najbolj dotaknila lastnikov stanovanj, ki so jih oddajali prek svetovnih platform, kot sta Airbnb in Booking, saj turisti množično odpovedujejo že potrjene rezervacije hotelskih sob in preostalih namestitvev. **Vasja Crnjakovič**, direktor RE/MAX Nepremičnine Maribor, ki pravi, da se je pred dnevi povpraševanje iskalcev stanovanj sicer spet nekoliko povečalo, napoveduje, da bo veliko najemodajalcev, ki so doslej stanovanja kratkoročno oddajali turistom, začelo ta oddajati za dalj časa domačim iskalcem najemniških stanovanj, ki jih je na trgu več kot dovolj. Lahko pa se tudi zgodi, da bodo nekateri te nepremičnine začeli prodajati, ker jim bodo predstavljala zgolj nepotrebne stroške.

S povečanjem ponudbe najemniških stanovanj se bo vsaj delno popravilo stanje na najemniškem trgu, ki že dalj časa občuti hudo pomanjkanje nepremičnin, hkrati pa se bo umirila tudi rast zadnje čase vse višjih cen najemnin, je prepričana Mojca Žižek Mesarec. Najemnine stanovanj se bodo naposled celo znižale, še zlasti v turističnih mestih in v Ljubljani, kjer so podivjale, še napovedujejo nepremičninski posredniki.

Nepremičnine se ne bodo več dražile

Prav nasprotno pa kriza večjega vpliva vsaj za zdaj ne bo imela na cene nepremičnin, ki se prodajajo. Vsaj tako je prepričan **Daniel Angel Sauli**, direktor nepremičninske agencije Atrium nepremičnine. "Da bi imela kriza vpliv na cene nepremičnin in jih krepko znižala, so za zdaj le predvidevanja oziroma špekulacije. Je pa mogoče logično sklepati, da so ukrepi prizadeli ogromno dejavnosti, in tudi ko bo življenje vrnjeno v

običajne tirnice, bodo posledice pri gospodarstvu ostale, posledično se bo zmanjšala kupna moč prebivalcev. Kar pa bo seveda vplivalo na povpraševanje po nepremičninah," razmišlja Sauli. Napoveduje, da drastičnih padcev cen nepremičnin ne bo. "Razmerje med ponudbo in povpraševanjem vedno narekuje gibanje cen. Ker pa ponudba nepremičnin, predvsem novogradenj, v Mariboru že zdaj ni bila kdo ve kako velika, velikih padcev ne bo. Prav tako pa se cene nepremičninam v prihodnosti ne bodo povišale," še doda.

Brez gradbenih dovoljenj bo hitro zmanjkalo dela

Na upravnih enotah ne rešujejo vlog za izdajo gradbenih dovoljenj, na okoljskem ministrstvu in agenciji za okolje pa gradbena dovoljenja za objekte z vplivi na okolje izdajajo. Če te anomalije ne bodo odpravili, lahko o hitrem zagonu gradbenega sektorja po epidemiji le sanjamo.

Peter Pahor

1. april 2020 1. april 2020 7:30

Predviden čas branja: 4 min

Če bodo postopki za pridobitev gradbenih dovoljenj stali predolgo, si bo **gradbeništvo** opomoglo z veliko zamudo. (Foto: Luka Cjuha)

Minister za infrastrukturo **Jernej Vrtovec** je pred dnevi izpostavil, da je v tem času pomembno, da **gradbeništvo** ohranimo v dobri kondiciji. Investitorje, predvsem tiste, ki skrbijo za infrastrukturo, je zato spodbudil, naj nadaljujejo vzdrževalna in investicijska dela. »**Gradbeništvo** je panoga, ki zaradi narave projektov okreva zelo počasi in ima multiplikativen učinek na druge dejavnosti in s tem na delovna mesta,« je poudaril Vrtovec. Kljub pozivom ministra se investitorji

že soočajo s številnimi administrativnimi ovirami, zaradi katerih nadaljevanje gradbenih projektov ni mogoče.

Dovoljenja le za objekte z vplivi na okolje

Za vsak omembe vreden gradbeni projekt investitor potrebuje gradbeno dovoljenje. Na Upravni enoti Ljubljana so nam pojasnili, da so vsi postopki za pridobitev gradbenih in uporabnih dovoljenj začasno ustavljeni. Vloge za izdajo gradbenega dovoljenja, ki jih stranke posredujejo upravnim enotam, sicer evidentirajo in dodelijo uradnikom v reševanje, a s tem se postopek tudi zaključi. Na ministrstvu za okolje in prostor in Agenciji RS za okolje, kjer vodijo postopke za gradbena dovoljenja za objekte, ki vplivajo na okolje (gre praviloma za večje nepremičninske ali infrastrukturne objekte), po drugi strani pravijo, da so delo organizirali tako, da postopki potekajo naprej.

»Trenutno se zaradi preprečevanja medsebojnih stikov ne izvajajo le ustne obravnave in druga procesna dejanja, na primer tehnični pregledi, kjer bi bile uradne osebe, stranke oziroma drugi udeleženci lahko v neposrednem stiku,« so pojasnili na ministrstvu za okolje in prostor.

Jožeta Renarja, direktorja Zbornice **gradbeništva** in industrije gradbenega materiala pri Gospodarski zbornici Slovenije, takšno stanje preseneča: »Ne vem, kako naj odgovorim na vaše vprašanje. Vsekakor je bolje, da deluje vsaj nekaj kot nič, logika pa tudi meni ni jasna.« Pravi, da jim podjetja javljajo, da službe, ki so zadolžene za izdajo gradbenih dovoljenj na upravnih enotah, ne delujejo. Ob tem je po njegovem mnenju pomembno, da začnejo delati ne le upravne enote, temveč tudi vsi soglasodajalci in geodeti, saj se postopki zataknejo že, če ne deluje en člen v verigi postopka izdaje gradbenega dovoljenja.

Poziv, naj postopki spet stečejo

»Ustavitev postopkov izdaje gradbenih dovoljenj na upravnih enotah je škodljiva, saj dodatno in po nepotrebem omejuje gospodarsko aktivnost v Sloveniji med krizo in po njej. Zato pričakujemo od ministrstva, da posreduje pri vseh upravnih enotah, pristojnih za izdajo gradbenih dovoljenj, in pri vseh soglasodajalcih, da tudi v času krize nemoteno opravljajo svoje delo, če je potrebno, tudi od doma, saj informacijska tehnologija danes to v veliki meri omogoča,« so v dopisu ministrstvu za javno upravo zapisali v Zbornici **gradbeništva** in industrije gradbenega materiala.

V zbornici se ne strinjajo s pozivi Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije, ki delodajalce v gradbenih dejavnostih in industriji gradbenega materiala že nekaj časa poziva, naj med epidemijo ustavijo dela na gradbiščih in v proizvodnji gradbenih materialov, saj gradbena

dejavnost po njihovem mnenju ni nujna za delovanje države v času epidemije, delavci na gradbiščih pa večinoma nimajo ustrezne zaščitne opreme. V zbornici menijo, da lahko gradbena podjetja priskrbijo ustrezno zaščito opremo in ob spoštovanju usmeritev NIJZ brez nevarnosti za zaposlene in druge nadaljujejo delo na večini gradbišč. »Verjamemo, da lahko delujoče **gradbeništvo** bistveno pripomore k preprečevanju in omejevanju globoke gospodarske krize, ki se nam približuje. Poleg tega pa lahko **gradbeništvo** kot izjemno velik zaposlovalec v primeru množične zaustavitve del povzroči izjemno velike socialne pretrese v družbi,« poudarjajo.

Cene nepremičnin nespremenjene, najemnine se nižajo

Andrej Petelinšek Kljub živahnemu gradbenemu dogajanju v Mariboru in novim nepremičninam na trgu se je povpraševanje v času krize pričakovano zmanjšalo.

■ Slovenija

Koronavirus vpliva tudi na poslovanje nepremičninskih agencij, kjer pravijo, da novih transakcij ni, kupci pa čakajo, kako bo trenutno stanje vplivalo na cene nepremičnin in kreditiranje bank.

Odlok o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom, izvzete so nujne prodajalne in storitve, prepoveduje tudi opravljanje nepremičninskega posredovanja. Nekateri nepremičninski posredniki so aktivnosti povsem ustavili, spet drugi poskušajo rešiti, kar se v danih razmerah da - s poslovanjem na daljavo, preko spleta, telefona ... A tu gre predvsem za posle, ki so bili sklenjeni že pred krizo in jih je treba danes dokončati, pojasni **Branko Potočnik** iz agencije Insa nepremičnine. "Novih poslov praktično ni. Razloga za to pa sta dva," pravi Potočnik. "Stranke si morajo nepremičnine dobro ogledati, preden se odločijo za nakup. Ogledov praktično ni, zato tudi ni odločitev za nove nakupe." Kot drugi razlog pa navede negotovo splošno gospodarsko stanje v državi. "Nihče ne ve, kako dolgo bodo veljali posebni ukrepi in v kakšnem stanju bo gospodarstvo, ko bo ta kriza končana."

Na drugi strani so tudi stranke, ki nameravajo kupiti nepremičnino, zaradi nastalega položaja postale previdne, opozarja **Ksenija Brenc** iz nepremičninske agencije Dodoma. "Ne vedo točno, kaj jih čaka, koliko časa bo epidemija trajala in kako bo vplivala na gospodarstvo, posledično tudi na kreditiranje. Večina se je zato odločila, da z nakupom nekoliko počaka, hkrati pa se tudi ne izpostavlja mogočim okužbam z virusom," pravi Brencetova.

Vse je odvisno od trajanja epidemije

Pri nepremičninski agenciji Galea nepremičnine vsi agenti delajo od doma in so po telefonu in družbenih omrežjih v stiku s svojimi strankami. Za zdaj padca cen lastnica agencije **Mojca Žižek Mesarec** ne pričakuje, seveda pa je vse odvisno od tega, kako dolgo bo trajala epidemija koronavirusa in s tem omejitve.

"Nepremičninske agencije v teh dneh trgujejo bistveno manj"

"Vsi čakamo, da se razmere izboljšajo," pravi **Boris Lajh**, direktor nepremičninske agencije Century 21 Maribor City. "S takšno situacijo se še nismo srečali, zato tudi ni mogoče napovedati, kaj se utegne zgoditi s cenami in prodajo nepremičnin. Kriza ima svetovne razsežnosti, in če bo imela posledice kot finančna kriza pred desetimi leti, bodo cene padle in posledično v kratkem času zelo narasle. Vendar v ta scenarij ne verjamem. Tokratna kriza ni povezana s politično in finančno nesmiselnostjo, temveč gre izključno za zdravstveni problem. Tokrat se je ustavil svet. Ponovni zagon bo takšen, kot da se ni nič zgodilo," napoveduje Lajh. Opozori, da se

gradbeništvo ni ustavilo: "Vsa nova stanovanja v gradnji so praktično prodana in rezervacije tečejo že za naslednje stavbe, ki se še niti niso začele graditi. Tudi banke niso ustavile dotoka kapitala investitorjem v **gradbeništvo**, prav tako tudi ne bodo ustavile kreditiranja prebivalstva."

Spremembe za najemniški trg

Se pa spremembe že dogajajo na trgu najemniških stanovanj. Popolna ustavitev javnega življenja in s tem tudi potovanje se je najbolj dotaknila lastnikov stanovanj, ki so jih oddajali prek svetovnih platform, kot sta Airbnb in Booking, saj turisti množično odpovedujejo že potrjene rezervacije hotelskih sob in preostalih namestitvev. **Vasja Crnjakovič**, direktor RE/MAX Nepremičnine Maribor, ki pravi, da se je pred dnevi povpraševanje iskalcev stanovanj sicer spet nekoliko povečalo, napoveduje, da bo veliko najemodajalcev, ki so doslej stanovanja kratkoročno oddajali turistom, začelo ta oddajati za dalj časa domačim iskalcem najemniških stanovanj, ki jih je na trgu več kot dovolj. Lahko pa se tudi zgodi, da bodo nekateri te nepremičnine začeli prodajati, ker jim bodo predstavljala zgolj nepotrebne stroške.

S povečanjem ponudbe najemniških stanovanj se bo vsaj delno popravilo stanje na najemniškem trgu, ki že dalj časa občuti hudo pomanjkanje nepremičnin, hkrati pa se bo umirila tudi rast zadnje čase vse višjih cen najemnin, je prepričana Mojca Žižek Mesarec. Najemnine stanovanj se bodo naposled celo znižale, še zlasti v turističnih mestih in v Ljubljani, kjer so podivjale, še napovedujejo nepremičninski posredniki.

Nepremičnine se ne bodo več dražile

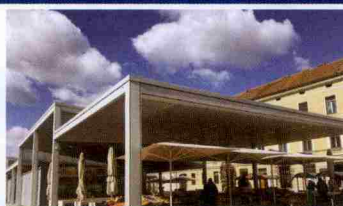
Prav nasprotno pa kriza večjega vpliva vsaj za zdaj ne bo imela na cene nepremičnin, ki se prodajajo. Vsaj tako je prepričan **Daniel Angel Sauli**, direktor nepremičninske agencije Atrium nepremičnine. "Da bi imela kriza vpliv na cene nepremičnin in jih krepko znižala, so za zdaj le predvidevanja oziroma špekulacije. Je pa mogoče logično sklepati, da so ukrepi prizadeli ogromno dejavnosti, in tudi ko bo življenje vrnjeno v običajne tirnice, bodo posledice pri gospodarstvu ostale, posledično se bo zmanjšala kupna moč prebivalcev. Kar pa bo seveda vplivalo na povpraševanje po nepremičninah," razmišlja Sauli. Napoveduje, da drastičnih padcev cen nepremičnin ne bo. "Razmerje med ponudbo in povpraševanjem vedno narekuje gibanje cen. Ker pa ponudba nepremičnin, predvsem novogradenj, v Mariboru že zdaj ni bila kdo ve kako velika, velikih padcev ne bo. Prav tako pa se cene nepremičninam v prihodnosti ne bodo povišale," še doda.

PREGLED TEDNA

PONEDELJEK, 23. MAREC

Javno podjetje Simbio, ki upravlja tudi celjsko tržnico, je Celjanom sporočilo, da tržnica ostaja odprta, in povabilo kmete, da svoje izdelke ponudijo na tržnici, seveda ob upoštevanju ukrepov.

PONEDELJEK, 23. MAREC

V Cinkarni Celje so za svoje zaposlene, ki so najbolj izpostavljeni osebnim kontaktom, izdelali maske z možnostjo menjavanja filtrov. Maske so preko vikenda šivali prostovoljci, zaposleni v podjetju oziroma njihovi svojci.

PONEDELJEK, 23. MAREC

V Celju so preventivno zaprli štiri gradbišča, ustavljena so dela na Gubčevi v mestu, dela za krožišče pri Glaziji, za ureditev kolesarskih poti in za severno vezno cesto. Drugje dela potekajo v zmanjšanem obsegu.

TOREK, 24. MAREC

Na območju Policijske uprave Celje so zaradi zaježitve koronavirusa vzpostavili kontrolne točke na mejnih prehodih z Avstrijo: Holmec – Grablach, Vič – Lavamund in Radlje – Radlpass.

SREDA, 25. MAREC

Materinski dan je letos zaradi koronavirusa kar nekako neopazno zdrsnil mimo in večina mamic je bila bolj kot običajnega cvetja deležna osebnih ali pa telefonskih sporočil z besedami hvaležnosti.

Včeraj pričetek četrte faze izgradnje krožišča Glazija

1. aprila, 2020

Foto: MOC

Včeraj je Mestna občina Celje kljub dejstvu, da se **gradbeništvo** zaradi koronavirusa sooča s pomanjkanjem delavcev ter slabšo oskrbo z gradbenim materialom po enotedenski prekinitvi znova odprla gradbišče na Ljubljanski cesti.

Ob pričetku četrte gradbene faze izgradnje krožišča Glazija, bo izvajalec del upošteval vse zaščitne ukrepe, da ne pride do širjenja koronavirusa. Dela naj bi bila po ocenah občine zaključeno v dveh tednih. Na občini so še zapisali, da so dnevi, ko na cesti ni veliko prometa, so dobra priložnost za izvedbo takšnih del, zato kljub delni zavori prometa ne pričakujejo prometnih zastojev.

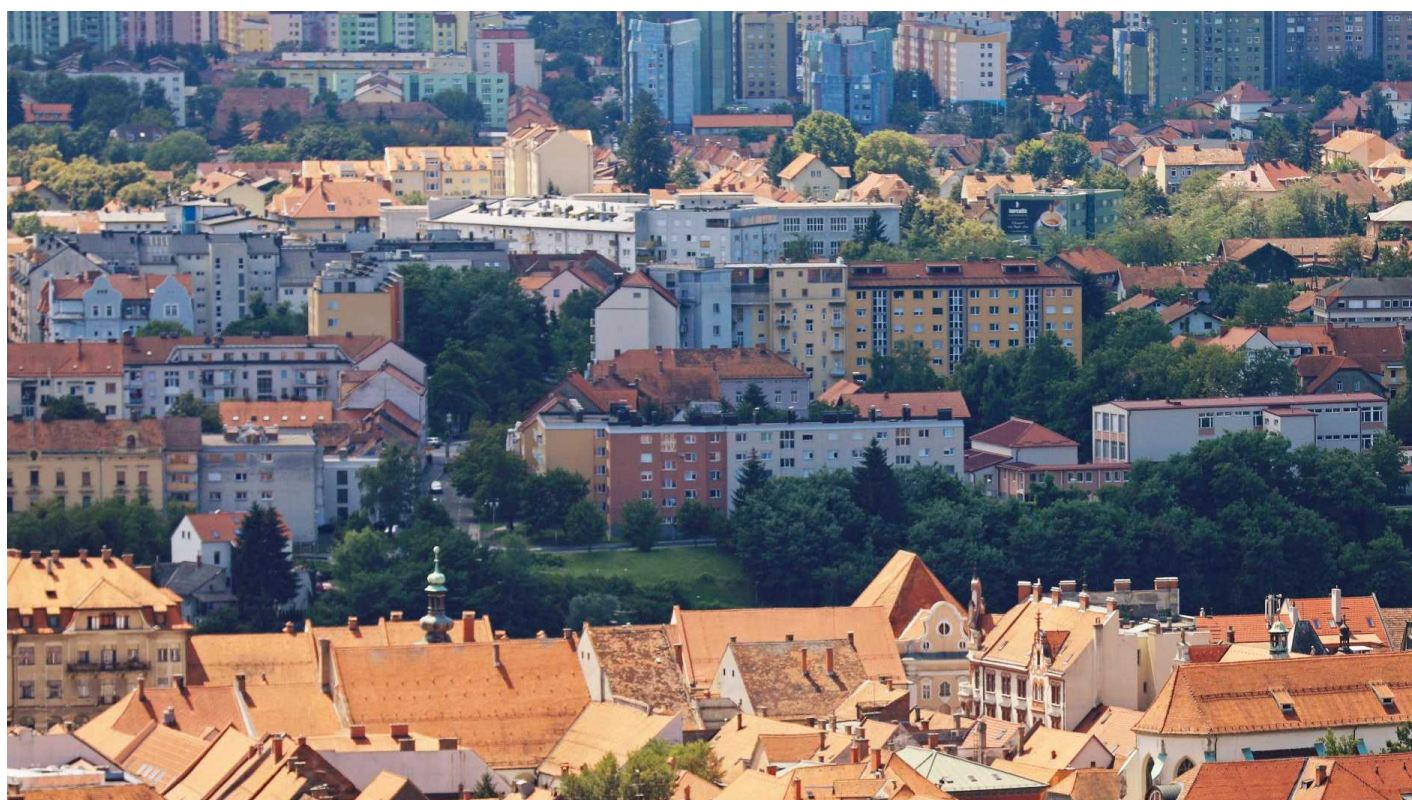
“Gradbeno podjetje VOC Celje, ki je bilo izbrano za izvajalca del, bo v tem času uredilo rob krožišča, pločnik, in kolesarsko stezo. temu bo sledila še zadnja, peta faza, v kateri bodo gradbinci krožišče asfaltirali, uredili sredinski otok, prehod za pešce na zahodnem izvozu in med drugim namestili prometno opremo. Novo krožišče na Glaziji bo bistveno prispevalo k

večji pretočnosti in umiritvi prometa na Ljubljanski cesti. Dolgoročno bo zelo pomembno tudi zaradi načrtovane širitve garažne hiše in ureditve izvoza za reševalna vozila Zdravstvenega doma Celje“, so ob pričetku nadaljevanja del zapisali na občini.

M.I.

Cene nepremičnin nespremenjene, najemnine se nižajo

Sanja Verovnik, 1.4.2020

Kljub živahnemu gradbenemu dogajanju v Mariboru in novim nepremičninam na trgu se je povpraševanje v času krize pričakovano zmanjšalo.

Andrej Petelinšek

Koronavirus vpliva tudi na poslovanje nepremičninskih agencij, kjer pravijo, da novih transakcij ni, kupci pa čakajo, kako bo trenutno stanje vplivalo na cene nepremičnin in kreditiranje bank.

Odlok o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom, izvzete so nujne prodajalne in storitve, prepoveduje tudi opravljanje nepremičninskega posredovanja. Nekateri nepremičninski posredniki so aktivnosti povsem ustavili, spet drugi poskušajo rešiti, kar se v danih razmerah da - s poslovanjem na daljavo, preko spleta, telefona ... A tu gre predvsem za posle, ki so bili sklenjeni že pred krizo in jih je treba danes dokončati, pojasni **Branko**

Potočnik iz agencije Insa nepremičnine. "Novih poslov praktično ni. Razloga za to pa sta dva," pravi Potočnik. "Stranke si morajo nepremičnine dobro ogledati, preden se odločijo za nakup. Ogledov praktično ni, zato tudi ni odločitev za nove nakupe." Kot drugi razlog pa navede negotovo splošno gospodarsko stanje v državi. "Nihče ne ve, kako dolgo bodo veljali posebni ukrepi in v kakšnem stanju bo gospodarstvo, ko bo ta kriza končana."

Na drugi strani so tudi stranke, ki nameravajo kupiti nepremičnino, zaradi nastalega položaja postale previdne, opozarja **Ksenija Brenc** iz nepremičninske agencije Dodoma. "Ne vedo točno, kaj jih čaka, koliko časa bo epidemija trajala in kako bo vplivala na gospodarstvo, posledično tudi na kreditiranje. Večina se je zato odločila, da z nakupom nekoliko počaka, hkrati pa se tudi ne izpostavlja mogočim okužbam z virusom," pravi Brencetova.

Vse je odvisno od trajanja epidemije

Pri nepremičninski agenciji Galea nepremičnine vsi agenti delajo od doma in so po telefonu in družbenih omrežjih v stiku s svojimi strankami. Za zdaj padca cen lastnica agencije **Mojca Žižek Mesarec** ne pričakuje, seveda pa je vse odvisno od tega, kako dolgo bo trajala epidemija koronavirusa in s tem omejitve.

"Nepremičninske agencije v teh dneh trgujejo bistveno manj"

"Vsi čakamo, da se razmere izboljšajo," pravi **Boris Lajh**, direktor nepremičninske agencije Century 21 Maribor City. "S takšno situacijo se še nismo srečali, zato tudi ni mogoče napovedati, kaj se utegne zgoditi s cenami in prodajo nepremičnin. Kriza ima svetovne razsežnosti, in če bo imela posledice kot finančna kriza pred desetimi leti, bodo cene padle in posledično v kratkem času zelo narasle. Vendar v ta scenarij ne verjamem. Tokratna kriza ni povezana s politično in finančno nesmiselnostjo, temveč gre izključno za zdravstveni problem. Tokrat se je ustavil svet. Ponovni zagon bo takšen, kot da se ni nič zgodilo," napoveduje Lajh.

Opozori, da se **gradbeništvo** ni ustavilo: "Vsa nova stanovanja v gradnji so praktično prodana in rezervacije tečejo že za naslednje stavbe, ki se še niti niso začele graditi. Tudi banke niso ustavile dotoka kapitala investitorjem v **gradbeništvo**, prav tako tudi ne bodo ustavile kreditiranja prebivalstva."

Spremembe za najemniški trg

Se pa spremembe že dogajajo na trgu najemniških stanovanj. Popolna ustavitev javnega življenja in s tem tudi potovanj se je najbolj dotaknila lastnikov stanovanj, ki so jih oddajali prek svetovnih platform, kot sta Airbnb in Booking, saj turisti množično odpovedujejo že potrjene rezervacije hotelskih sob in preostalih namestitev. **Vasja Crnjakovič**, direktor RE/MAX Nepremičnine Maribor, ki pravi, da se je pred dnevi povpraševanje iskalcev stanovanj sicer spet nekoliko povečalo, napoveduje, da bo veliko najemodajalcev, ki so doslej stanovanja kratkoročno oddajali turistom, začelo ta oddajati za dalj časa domačim iskalcem najemniških stanovanj, ki jih je na trgu več kot dovolj. Lahko pa se tudi zgodi, da bodo nekateri te nepremičnine začeli prodajati, ker jim bodo predstavljala zgolj nepotrebne stroške.

S povečanjem ponudbe najemniških stanovanj se bo vsaj delno popravilo stanje na najemniškem trgu, ki že dalj časa občuti hudo pomanjkanje nepremičnin, hkrati pa se bo umirila tudi rast zadnje čase vse višjih cen najemnin, je prepričana Mojca Žižek Mesarec. Najemnine stanovanj se bodo naposled celo znižale, še zlasti v turističnih mestih in v Ljubljani, kjer so podivjale, še napovedujejo nepremičninski posredniki.

Nepremičnine se ne bodo več dražile

Prav nasprotno pa kriza večjega vpliva vsaj za zdaj ne bo imela na cene nepremičnin, ki se prodajajo. Vsaj tako je prepričan **Daniel Angel Sauli**, direktor nepremičninske agencije Atrium nepremičnine. "Da bi imela kriza vpliv na cene nepremičnin in jih krepko znižala, so za zdaj le predvidevanja oziroma špekulacije. Je pa mogoče logično sklepati, da so ukrepi prizadeli ogromno dejavnosti, in tudi

ko bo življenje vrnjeno v običajne tirnice, bodo posledice pri gospodarstvu ostale, posledično se bo zmanjšala kupna moč prebivalcev. Kar pa bo seveda vplivalo na povpraševanje po nepremičninah," razmišlja Sauli. Napoveduje, da drastičnih padcev cen nepremičnin ne bo. "Razmerje med ponudbo in povpraševanjem vedno narekuje gibanje cen. Ker pa ponudba nepremičnin, predvsem novogradenj, v Mariboru že zdaj ni bila kdo ve kako velika, velikih padcev ne bo. Prav tako pa se cene nepremičninam v prihodnosti ne bodo povišale," še doda.

Slovenija: Gospodarsko razpoloženje marca strmo padlo

31.03.2020

Gospodarska klima je bila marca 2020 nižja na mesečni ravni za 8,8 odstotne točke, na letni pa za 12,5 odstotne točke, poroča SURS.

Vrednost kazalnika gospodarske klime je bila v marcu 2020 (-3,7 odstotne točke) za 8,8 odstotne točke nižja kot v februarju 2020 (5,1 odstotne točke). Vrednost kazalnika gospodarske klime je bila nazadnje negativna avgusta 2014 (-1,3 odstotne točke).

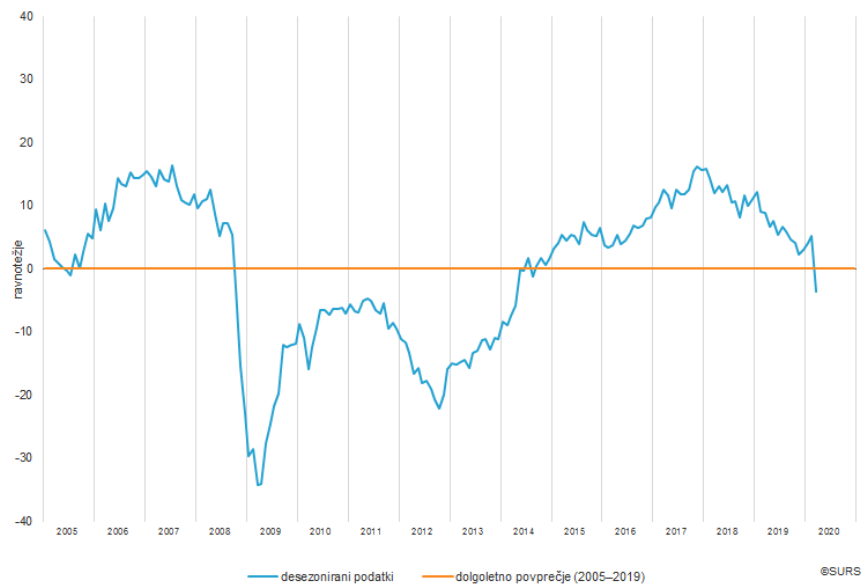
Na znižanje kazalnika gospodarske klime na mesečni ravni so vplivali skoraj vsi kazalniki, in sicer kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih (za 3,5 odstotne točke), v predelovalnih dejavnostih (za 3,4 odstotne točke), v trgovini na drobno (za 1,3 odstotne točke) in kazalnik zaupanja med potrošniki (ta je bil nižji za 0,6 odstotne točke). Kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** ni imel vpliva na gospodarsko klimo.

Gospodarsko razpoloženje na letni ravni nižje

Glede na marec 2019 je bil kazalnik gospodarske klime v marcu 2020 za 12,5 odstotne točke nižji.

Na znižanje vrednosti tega kazalnika na letni ravni so vplivali vsi kazalniki zaupanja: v storitvenih dejavnostih (za 4,5 odstotne točke), v predelovalnih dejavnostih (za 4,3 odstotne točke), kazalnik zaupanja med potrošniki (ta je bil nižji za 2,3 odstotne točke), kazalnik zaupanja v trgovini na drobno (za 0,9 odstotne točke) in v **gradbeništvu** (za 0,5 odstotne točke).

Kazalnik gospodarske klime, januar 2005- marec 2020 (spodnji graf)

[Nazaj](#)

SLOVENSKI INŽENIRSKI DAN

01.04.2020 | 09:44

SLOVENSKI INŽENIRSKI DAN je potekal v Cankarjevem domu kjer se je zbralo več kot tisoč pooblaščenih inženirjev. Datum 4. marec 2020, je tudi svetovni dan inženirjev.

»Inženirji z vsega sveta bodo od letos naprej vsako leto 4. marca praznovali svetovni inženirski dan s polnim imenom »World Engineering Day for Sustainable Development«. Datum vsakoletnega inženirskega dneva je potrdila UNESCOVA

generalna skupščina novembra lani. S tem dejanjem je izpostavila pomembno vlogo inženirjev pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja, za katerega si prizadevamo v Sloveniji, Evropi in svetu. Trajnostni razvoj brez inženirjev namreč ni mogoč. Začetki pobude segajo v leto 2016, dokončno pa je bil 4. marec izbran zato, ker je bila na ta dan pred petdesetimi leti ustanovljena Svetovna zveza inženirskih organizacij (WFEO), ki je bila tudi predlagateljica novoustanovljenega svetovnega inženirskega dneva. Svetovni **inženirski dan** obeležujemo s koordiniranimi dogodki po vsem svetu in vesel sem, da se nas je na prvem svetovnem dnevu inženirjev zbralo več kot tisoč inženirjev tudi v Sloveniji,« je na odprtju dogodka povedal predsednik **Inženirske zbornice Slovenije** mag. Črtomir Remec. Rdeča nit domačih in tujih predavateljev je bilo integralno projektiranje in informacijsko modeliranje gradenj, ki ustvarja transparentnost pri gradnji objektov z vidika financ, časa in vzdrževanja.

Mineralka: »Škoda bo zagotovo nastala, vprašanje pa je, kolikšna«

Objavil-a na spletu **Notranjsko primorske Novice** - sreda, 1. aprila 2020

Mineralka Cerknica, Foto splet

Cerknica – Eden večjih notranjskih zaposlovalcev, podjetje Mineralka iz Cerknice, na tuje trge proda kar 99 odstotkov svoje proizvodnje. Izdelujejo negorljive plošče in negorljive polizdelke za ladje, **gradbeništvo**, avtomobilsko in drugo industrijo. Podjetje z okrog 90 zaposlenimi in letnimi prihodki v višini nekaj manj kot 19 milijonov evrov se je v razmerah epidemije koronavirusa znašlo v podobnih težavah, kot jih zaznava večina gospodarskih subjektov v državi. Težave so posledica epidemije v Sloveniji, v prihodnjih mesecih pa bi na poslovanje družbe v večji meri lahko vplivala zamrznitev gospodarstva na trgih, kjer je cerkniški izvoznik prisoten.

Kot je pojasnil direktor Mineralke Simon Marolt, zaenkrat še obratujejo v polni meri. Nekaj delavcev je zaradi razporeditve rizika oziroma večjega tveganja na čakanju, nekaj delavcev, predvsem starejših in tistih, ki imajo že sicer težave s pljuči, so napotili domov. Uvedli so posebne ukrepe, kot so razkuževanje prostorov in delovnih površin, umivanje in razkuževanje rok in obvezno nošenje mask. »Sem spada tudi varnostna razdalja dveh metrov, razkuževanje vhodnih dokumentov, kot so dobavnice, in drugo. Uvedli smo tudi poseben režim za transport, ki naklada in razklada surovino.«

Nekatera podjetja, ki ji dobavljajo izdelke, so že zaprla svoja vrata, pravi Marolt. »Problem je tudi v ladijskih prevozih vodnih materialov, saj večina luk dela z 50-odstotno zmogljivostjo.« Obseg prodaje se jim je že zmanjšal za 10 odstotkov. »Ampak najhujše šele prihaja. Naročila za april so v zadnjem tednu upadla za 45 odstotkov, napovedanih pa je tudi kar nekaj prestavitve dobav.«

Poslovne škode trenutno še ne morejo oceniti, saj se ne ve, do kdaj bo trajala situacija. »Če bi vedeli, da bo konec razmer 14. aprila, bi bilo mogoče narediti nekaj scenarijev, tako pa konec še zdaleč ni določen. Škoda bo zagotovo nastala, vprašanje pa je,

18:11

<https://notranjskoprimorske.si/2020/04/mineralka-s...>

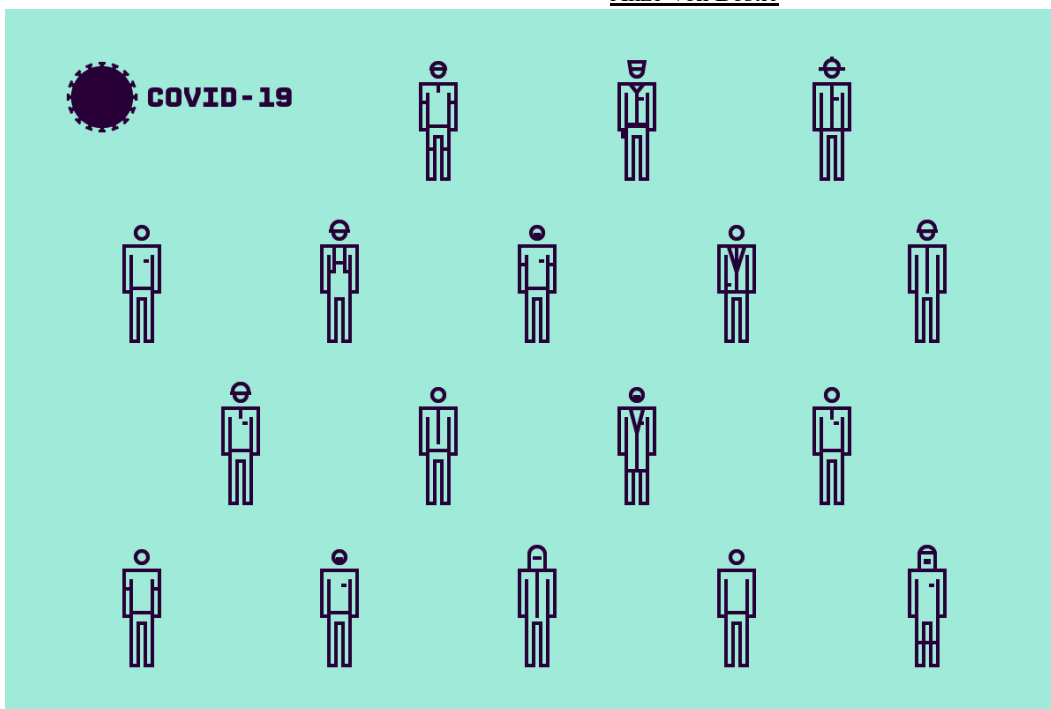
2 / 2

kolikšna.« **Jelka Lekše**

Odgovori podjetij: kako delodajalci ščitijo ogrožene zaposlene pred okužbo s koronavirusom

Zaposlene z zdravstvenimi težavami po odgovorih podjetij sodeč bolj ščitijo državna kot zasebna podjetja. Proizvodnja in **gradbeništvo** lahko postaneta novi žarišči okužb.

Anže Voh Boštic

Ilustracija: Metod Blejec

Okužba z novim koronavirusom je zelo nevarna predvsem za starejše in tiste s pridruženimi zdravstvenimi težavami. Kot smo poročali prejšnji teden, je po podatkih iz Italije povprečna starost ob smrti bolnikov zaradi bolezni Covid-19 78,5 let. Velika večina umrlih pa ima pridružene zdravstvene težave, kot so povišan krvni pritisk, ostale srčno-žilne bolezni, diabetes, kronična odpoved ledvic, rak ali kronična obstruktivna pljučna bolezen.

Tem podatkom sledi tudi navodilo, ki ga je ministrstvo za zdravje izdalo konec prejšnjega tedna. Med ogrožene skupine delavcev med drugim uvrščajo vse starejše od 65 let, tiste z visokim krvnim pritiskom in sladkorne bolnike.

Stališče o tem, katere delavce se lahko izključi iz proizvodnje, kjer niso izpolnjeni protiepidemijski pogoji:

- nosečnice,
- delavci na bioloških in imunosupresivnih zdravilih,
- delavci z malignim obolenjem na sistemski terapiji raka (kemo-, imuno-, tarčna terapija),
- delavci po presaditvi organov/tkiv, ki prejemajo imunosupresivno terapijo
- delavci z neurejeno sladkorno boleznijo,
- delavci s kronično pljučno boleznijo, ki so bili ali so še na katerikoli vrsti sistemske protivnetne ali imunosupresivne (vključno z biološko terapijo) terapije v zadnjem letu ali ki imajo pogosta recidivna vnetja zaradi okužb (kot pri KOPB, bronhiektazijah, astmi pljučni fibrozi, sistemskih avtoimunskih boleznih na dihalih, pljučnem raku, imunskih pomanjkljivostih),
- delavci z visokim in neurejenim krvnim tlakom,
- delavci s težjimi duševnimi in vedenjskimi motnjami,
- delavci z drugimi težjimi kroničnimi boleznimi po presoji spec. MDPŠ in glede na oceno tveganja,
- delavci stari nad 65 let

Definicija rizičnih skupin ministrstva za zdravje.

Pri Pod črto nas je zanimalo, ali so veliki slovenski delodajalci starejše delavce in tiste s kroničnimi zdravstvenimi težavami zaščitili pred okužbo na način, da jim pri delu ni treba prihajati v stik z drugimi ljudmi. Z našimi vprašanji o zaščiti delavcev smo se obrnili na več kot trideset velikih zaposlovalcev v državi. Med drugim na vse velike trgovske verige, na javna podjetja, kot sta Dars in Slovenske železnice, in na zasebne družbe. Precej slednjih je sicer zaradi epidemije koronavirusa popolnoma zaprlo proizvodnjo.

Odgovore smo dobili od večine podjetij. Praktično vsa so nam naštel precej zaščitnih ukrepov za preprečevanje okužb. Med njimi so najpogosteje omenjena omejitev fizičnih sestankov, preklic službenih poti, delo od doma za tiste zaposlene, za katere je glede na naravo dela to možno, postavitve razkužil v proizvodnih halah. Ponekod delavcem merijo tudi temperaturo. Uvedli so tudi ukrepe za vzdrževanje razdalje med zaposlenimi – na primer z ukinitvijo kadilnic in primernim režimom prehranjevanja v menzi.

Vprašana podjetja pa se med seboj bolj razlikujejo glede na ukrepe preprečevanja fizičnih stikov rizičnih skupin zaposlenih z drugimi ljudmi – na primer z napotitvijo na čakanje na delo ali pa s premestitvijo na delovno mesto, kjer ni fizičnih stikov z drugimi zaposlenimi ali strankami podjetja.

Večina državnih podjetij je zaščitila rizične skupine delavcev

Ukrepe za preprečevanje fizičnih stikov je uvedla večina podjetij v delni ali popolni državni lasti. Ukrep avtomatično izpolnjujejo tudi zasebna podjetja, ki so zaradi epidemije zaprla svoje proizvodnje obrate. Od zasebnih podjetij, ki še obratujejo, smo večinoma dobili podatke, da takšnih delavcev bodisi niso umaknili iz delovnih mest, kjer imajo stik z drugimi, bodisi so bili njihovi odgovori nejasni ali nam jih niso hoteli posredovati. Skrb vzbujajoče je, da sta glede na rezultate naše ankete takšen umik rizičnih zaposlenih izvedli le dve trgovski verigi pri nas.

Poglejmo najprej podjetja v popolni ali delni državni lasti. Z našimi vprašanji smo se obrnili na Dars, Slovenske železnice, Krko, Telekom Slovenije, Pošto Slovenije, Luko Koper, Hit in Premogovnik Velenje. Vsa našeta podjetja razen Premogovnika Velenje so nam sporočila, da so rizične skupine zaposlenih bodisi premestili na delovno mesto, kjer nimajo fizičnih stikov z drugimi ljudmi, bodisi ti zaposleni ostajajo doma.

Iz Darsa so nam sporočili, da so »neposredni vodje, ki bolje poznajo svoje podrejene (starost in njihove zdravstvene težave – če jim jih zaupajo), pri odrejanju dela na domu ali na čakanje doma te skupine prioriteto napotili domov«.

Na Slovenskih železnicah so nam povedali, da na delovnih mestih sedaj delajo »večinoma zaposleni, ki opravljajo varnostno kritične naloge v železniškem prometu in na drugih operativnih delovnih mestih, za slednje pa se že v osnovi zahtevajo posebne zdravstvene sposobnosti, zato ocenjujemo, da med njimi ni posameznikov z rizičnimi zdravstvenimi stanji.«

Iz Krke so nam sporočili, da so vse kronične bolnike napotili na čakanje na delo. Na Telekomu Slovenije so na čakanje napotili tiste zaposlene, ki so kronični bolniki ali so preboleli hudo bolezen in se v okviru svojega dela srečujejo s strankami. Na Pošti Slovenije pa so vsem delavcem, ki spadajo med ranljive skupine, odredili delo od doma. Tudi v Luki Koper so ranljive skupine premestili na delovna mesta, kjer ni stikov z drugimi ljudmi. V Hitu pa so zaprli igralnice.

Edino državno podjetje, v katerem nam niso neposredno odgovorili na vprašanje o zaščiti rizičnih skupin zaposlenih, je Premogovnik Velenje. Zapisali so le: »Za zdaj v Premogovniku Velenje še nimamo nobenega prepoznanega primera koronavirusa. Vsak sum oz. vsako

specifično zdravstveno težavo posameznega zaposlenega posebej obravnavamo (v kolikor termokamera zazna povišano telesno temperaturo, zaposlenega osamimo v posebni sobi, v kateri mu ponovno izmerimo temperaturo).« Iz odgovora sklepamo, da v podjetju ranljivih skupin niso umaknili na delovna mesta, na katerih nimajo stika z drugimi, oziroma jih napotili na čakanje.

Zasebna podjetja skopa z odgovori o zaščiti rizičnih skupin

Večje težave smo imeli pri pridobivanju podatkov od zasebnih družb, ki niso zaprle proizvodnje. Zaprto proizvodnjo ima sicer šest zasebnih podjetij, ki smo jih vključili v našo anketo: Revoz, Gorenje, Goodyear Sava, BSH, Mahle in Adria Mobil.

Od zasebnih podjetij, ki niso zaprle proizvodnje, v veliki večini primerov nismo dobili odgovorov na vprašanje o umikanju rizičnih skupin zaposlenih od stikov z drugimi ljudmi. Lek, Hidria, Domel, Unior, Iskra in Boxmark se bodisi niso odzvali na naša vprašanja bodisi niso odgovorili na vprašanje o umiku rizičnih skupin zaposlenih na delovna mesta, na katerih nimajo stika z drugimi ljudmi.

Zanimiva sta bila odgovora podjetij Odelo in Perutnina Ptuj. Iz obeh podjetij so nam sporočili, da nam podatkov o zaščiti rizičnih skupin delavcev ne bodo posredovali.

Bolj natančne odgovore o zaščiti rizičnih skupin smo dobili le od podjetij LTH Castings in Akrapovič. Kot gre sklepati iz odgovorov obeh podjetij, takšnega umika delavcev ne izvajajo. V LTH Castings so nam povedali, da so sicer zmanjšali obseg proizvodnje, a da še preučujejo »vse pogoje in mogoče modele organiziranja dela zaposlenih«. Pri Akrapoviču pa so poudarili, da je povprečna starost delavcev 37 let in da je starejših delavcev zelo malo. Delo na domu so odredili le tistim delavcem, ki jim narava njihovega dela to omogoča.

Le dve trgovski verigi umaknili rizične skupine

Posebno pozornost si zaslužijo delavci v trgovinah. Ti se zaradi narave svojega dela dnevno srečujejo z velikim številom strank in so zato še posebej ogroženi.

Z vprašanji smo se obrnili na vse večje trgovske verige pri nas: Mercator, Spar, Lidl, Hofer, Eurospin, Petrol, OMV, Jager in Tuš.

Da so rizične skupine zaposlenih umaknili iz delovnih mest, ki vključujejo fizične stike z ostalimi, so zatrdili le v Eurospinu in Hoferju. Iz Eurospina so nam sporočili, da so nosečnice, starejše in kronično bolne napotili bodisi na čakanje na delo bodisi izkoriščajo letni dopust. Pri Hoferju pa so v odgovoru zapisali, da so zaposlenim s kroničnimi boleznimi, kot so tisti z boleznimi dihal, srčnim in sladkornim bolnikom, odredili delo od doma.

Ostale trgovske verige bodisi niso odgovorile na vprašanje o umiku rizičnih skupin bodisi tega niso izvedle. V Lidlu so nam povedali, da »rizičnih skupin niso identificirali«. Pri OMV so nam povedali, da imajo njihove bencinske črpalke v najemu franšizojemalci in da so jim le svetovali, da naj rizične skupine zaposlenih umaknejo od stikov z ostalimi osebami. Iz Mercatorja so odgovorili, da za rizične skupine »že sicer veljajo prilagojeni pogoji, zdaj jim velja posebna pozornost«. Kakšna ta pozornost je, niso povedali.

Iz Spara in Petrola so nam poslali splošne odgovore o zaščiti zaposlenih, na konkretno vprašanje o umiku ranljivih skupin pa niso odgovorili. Jager in Tuš se nista odzvala na naša vprašanja.

Za komentar stanja v trgovinah smo prosili tudi generalnega sekretarja sindikata delavcev trgovine Ladija Rožiča. Povedal je, da so po njegovih informacijah v veliko trgovinah matere z otroki ostale doma, delati pa morajo starejši delavci.

»V trgovini, kjer je v povprečju 22 delavcev, jih dela samo devet,« je pojasnil Rožič. Veliko delavcev noče delati, ker živijo s starejšimi ali kroničnimi bolniki. Njihovo delo pa morajo pogosto prevzeti starejši delavci. Ti delajo tudi po 12 ur na dan, čeprav po zakonu ne bi smeli delati več kot šest ur in 40 minut naenkrat. »Predlagali smo večkrat, naj se [iz trgovin] umakne starejše delavce. Nemogoče je to skoordirati, pa da se ubiješ,« je bil nazoren Rožič.

Po njegovem mnenju bi morali skrajšati delovni čas trgovin do te mere, da bi lahko trgovine vse delovne potrebe pokrile z zdravimi delavci.

Zdravnica medicine dela: rizične skupine je treba umakniti

Da bi bilo rizične skupine delavcev treba umakniti iz delovnih mest, kjer imajo fizičen stik z ostalimi, je za Pod črto poudarila tudi dr. Metoda Dodič-Fikfak, predstojnica Kliničnega inštituta za medicino dela, prometa in športa pri UKC Ljubljana. Opozorila je, da bi glede na navodila ministrstva za zdravje umik rizičnih skupin morali izvesti vsi delodajalci.

Ali se navodila ministrstva res spoštuje, je po opažanju Dodič-Fikfak »posebno vprašanje in poseben problem«. O tem se v medijih ne govori, stanje na terenu pa preverjajo le inšpektorji za delo. A ti se odzovejo le na pritožbe delavcev, rutinskih pregledov pa ne opravljajo, je opozorila Dodič-Fikfak. »Je bil pa naš apel že več kot dva tedna nazaj, da naj se delodajalci takoj obrnejo na specialiste medicine dela in varnostne inženirje, ki so za to zadolženi, da naredijo novo oceno dela, kaj konkretno je treba narediti glede na epidemijo,« je povedala Dodič-Fikfak.

Rizične dejavnosti so predvsem tiste, kjer ni mogoče zagotoviti primerne razdalje med delavci, ki bi preprečila širjenje okužb. Primer je delo za tekoči trakom, kjer je zagotovitev razdalje enega metra in pol med delavci brez prilagoditve proizvodnje praktično nemogoča. Prilagoditev se lahko pogosto doseže le z upočasnitvijo proizvodnje.

Za vsako delovno mesto je treba oceniti, ali se ga lahko prilagodi na način, da se upošteva potrebna razdalja med delavci. Če to ni možno, je treba dejavnost prepovedati, je poudarila Dodič-Fikfak. Skrbi jo tudi neupoštevanje navodil med pavzo, ko se delavci družijo med sabo. Te je treba še posebej skrbno poučiti o ukrepih za preprečevanje širjenja virusa. »Ne moremo imeti na eni strani strogih pravil v trgovini, kjer imamo celo varnostnika z razkužilom, kar je sicer zelo v redu, po drugi strani pa si v isto trgovino prišel iz proizvodnje, kjer si imel tesen stik s sodelavci,« je opozorila Dodič-Fikfak.